

Δεχθήκαμε σήμερα στο σχολείο την ανιδιοτελή επίσκεψη πέντε φοβερών καλλιτεχνών που με την μουσική τους, το τραγούδι τους και τις σοφότερες επιλογές τους σε ρεπερτόριο και σε σειρά παρουσίασης αυτού, καθήλωσαν την προσοχή των παιδιών να τους παρακολουθεί με κομμένη ανάσα και έκαναν την ζωντάνια τους να διοχετεύεται σε συντεταγμένη και ρυθμική κλιμάκωση του μερακλώματος που ένιωθαν. Στον καθένα από τους διδάσκοντες, αυτά βεβαίως θύμισαν τους καλύτερους ορισμούς του κλάδου του για το τι εστί μόρφωση, καλλιέργεια, παιδεία, αγωγή ψυχής κλπ και του ποιό είναι το ζητούμενο αυτών. Στον γράφοντα, σαν φυσικό, θύμισαν φυσικά δυο ατάκες του Αϊνσταϊν: «Μόρφωση είναι αυτό που σου μένει όταν ξεχάσεις όσα έμαθες», «Στα νιάτα μου λόγω οικονομικής κρίσης, έφτασαν μερικοί να λένε ότι επειδή έχουμε στομάχι έπρεπε να ξεχάσουμε ότι έχουμε επίσης και μυαλό και καρδιά».

Πάντα ο καλύτερος τρόπος να συστήσεις κάποιον είναι να τον αφήσεις να αυτοσυστηθεί μέσω του έργου του. Αφου δεν έγινε μαγνητοσκόπηση ας τους δούμε/ακούσουμε επί τω έργω στην Ηλιούπολη και μετά στη Σταδίου με κομμάτια που έπαιξαν και σε μας:

<https://www.facebook.com/1016662798419699/videos/1042542775831701/>

<https://www.youtube.com/watch?v=Yh220Cawpz8&nohtml5=False>

<https://www.youtube.com/watch?v=VoucWX07gmg>

Είχαμε σήμερα, λόγω απρόβλεπτου, μια αλλαγή σύστασης στην ομάδα, άρα ας συμπεριλάβουμε κι ένα βίντεο με αλλαγή σύστασης (όχι την ίδια αλλαγή):

<https://www.youtube.com/watch?v=745jUQ5tdzo>

Μετά έπαιξαν κομμάτια Χατζιδάκι που αφού δεν τα έχουμε σε λινκ θα βάλουμε κάτι όχι άσχετο με τι έπαιξαν στην Σταδίου:

<https://www.youtube.com/watch?v=gMMc64UWj8M>

Το κομμάτι που έπαιξαν ας το ακούσουμε από λινκ του που έχουμε από ομοτέχνους τους και επίσης ανιδιοτελείς συνεκπολιτιστές τους που δρουν στην Θεσσαλονίκη:

<https://www.youtube.com/watch?v=cL9wNX1avDw>

Για να καταλαβαίνουμε καλύτερα τι ακούγαμε ας δούμε και το παμπάλαιο, κλασσικό, οριτζιναλ:

https://www.youtube.com/watch?v=vPYHiyOJc_A

Άλλο ένα από το ίδιο φιλμ που έπαιξαν ήταν το εξής (που δυο λινκ διαθέτουμε μόνο σε σχέση με το ορίτζιναλ, το ένα ως «λουστράκια», το άλλο ως “shoeshine boys”)

<https://www.youtube.com/watch?v=m7eny9cabC0>

<https://www.youtube.com/watch?v=7sOSkszfx3U>

(Ας δούμε και γραμμένους τους στίχους (του Νίκου Γκάτσου) που ακούγονται:

Δουλειά και χαμαλίκι
και βρωμα κι απλυσιά
μαζεύτηκαν οι λύκοι
να μπουν στην εκκλησιά.

Κοιμάμαι στο χαλίκι
χορταίνω από βρισιά
και μ' έχει σαν σκουλήκι
του κόσμου η μπαμπεσιά.

Πού θα πάμε, πού θα πάμε
τι θα φάμε τι θα φάμε;

Έκλεψα μια λαμαρίνα
με ζεστή ζεστή φαρίνα.

Σώπα σώπα, σώπα σώπα,
δε μου το `πες δε σου το `πα
πάψε πάψε, πάψε πάψε
κι ό,τι βρεις μπροστά σου χάψε)

Ας γυρίσουμε στο κουαρτέτο:

<https://www.youtube.com/watch?v=0bHrArND6T0&nohtml5=False>

Πέρασαν από τα οργανικά στα τραγούδια με την εμφάνιση της καλλιτέχνιδος που θα συστήσουμε, ελλείπει λινκ από την εδώ σημερινή της εμφανιση, μέσω του εξής λινκ:

<https://www.youtube.com/watch?v=sW9f8sIQ3z0>

Το πρώτο τραγούδι που τραγούδησε δεν ήταν στα Ελληνικά, μας είπε οτι οι στίχοι ήταν της Αλφονσίνα Στόρνι, μιας μεγάλης (ΑργεντινοΕλβετίδας;) ποιήτριας που στην Αργεντινή την έχουνε όπως εμείς τον Ελύτη. Για να πάρουμε μια ιδέα από μεγάλη ποίηση της Λατινικής Αμερικής μπορούμε να δούμε/ακούσουμε ένα πιο γνώριμο τραγούδι (αλλά όχι τώρα: μόλις τελειώσουμε όλα όσα περιγράφουν το τι ακούσαμε θα βάλουμε κι ένα ΥΓ με κάτι από τα κάπως πιο γνωστά σε μας, του Νερούντα) Μετά (αν θέλει το πιστεύει ο αναγώστης, μα εμείς το είδαμε με τα μάτια μας και το πιστέψαμε, αν δεν το βλέπαμε, ίσως, μερικοί από μας τος μεγαλύτερους τουλάχιστον, να μη το πιστεύαμε) απέσπασε την απόλυτη προσοχή με την ερμηνεία της στο εξής τραγούδι:

<https://www.youtube.com/watch?v=eaKqMU9so3I>

(ζήτημα ερμηνείας; Τραγουδιού; Και των δυο; Ίσως μόνο για τον εαυτό του μπορεί ο κάθε παρευρεθείς ή η κάθε παρευρεθείσα να απαντήσει στο τρίλημμα περί του τι τον ή την καθήλωσε)

Συνέχισαν με το «Μάννα μου Ελλάς», αποδίδοντας μόνο οργανικά τον αρχικό αμανέ (προσπερνώντας δηλαδή τους δυνατότατους στίχους «Δεν έχω σπίτι πίσω για να `ρθώ/ούτε κρεβάτι για να κοιμηθώ/δεν έχω δρόμο ούτε γειτονιά/να περπατήσω μια Πρωτομαγιά») αλλά εμείς στο λινκ που θα βάλουμε και στην γραπτή απόδοση που θα διαβάσουμε ας μη τους προσπεράσουμε

<https://www.youtube.com/watch?v=ZZEhyY3dvwU>

<https://www.youtube.com/watch?v=36nRQAaO3Ac&nohtml5=False>

Μάννα μου Ελλάς

Στίχοι: Νίκος Γκάτσος

Μουσική: Σταύρος Ξαρχάκος

Δεν έχω σπίτι πίσω για να `ρθώ
ούτε κρεβάτι για να κοιμηθώ
δεν έχω δρόμο ούτε γειτονιά
να περπατήσω μια Πρωτομαγιά.

Τα ψεύτικα τα λόγια τα μεγάλα
μου τα `πες με το πρώτο σου το γάλα.

Μα τώρα που ξυπνήσανε τα φίδια
εσύ φοράς τα αρχαία σου στολίδια
και δε δακρύζεις ποτέ σου μάνα μου Ελλάς
που τα παιδιά σου σκλάβους ξεπουλάς.

Τα ψεύτικα τα λόγια τα μεγάλα
μου τα 'πες με το πρώτο σου το γάλα.

Μα τότε που στη μοίρα μου μιλούσα
είχες ντυθεί τα αρχαία σου τα λούσα
και στο παζάρι με πήρες γύφτισσα μαϊμού
Ελλάδα Ελλάδα μάνα του καημού.

Τα ψεύτικα τα λόγια τα μεγάλα
μου τα 'πες με το πρώτο σου το γάλα.

Μα τώρα που η φωτιά φουντώνει πάλι
εσύ κοιτάς τα αρχαία σου τα κάλλη
και στις αρένες του κόσμου μάνα μου Ελλάς
το ίδιο ψέμα πάντα κουβαλάς.

(Για να μαθαίνουν οι νεότεροι και να θυμόμαστ οι παλαιότεροι ας προσθέσουμε ότι η επόμενη συνεργασία Γκάτσου-Ξαρχάκου μετά το «Ρεμπέτικο» όπου ανήκε το παραπάνω τραγούδι ήταν τα «Κατά Μάρκο» όπου ανήκε το παρακάτω τραγούδι που τότε αναφερόταν στους Καραμανλή, Παπανδρέου και τους συνομηλικούς τους αλλά μάλλον δεν έχασε την επικαιρότητά του αφού δεν αποκλείεται πλέον να'ναι επίκαιρος ο τίτλος και για πολύ νεότερους ηλικιακά συγκυβερνώντες:

<https://www.youtube.com/watch?v=0ISY11-xUU8>

Τα γερόντια

Στίχοι: Νίκος Γκάτσος

Μουσική: Σταύρος Ξαρχάκος

Μ' ένα μάτι μ' ένα δόντι, με βαμμένα τα μαλλιά
σκαρφαλώσαν οι γερόντοι στις πατρίδας τα σκαλιά.
Καθώς παν για τα ογδόντα ίδιοι και παράλληλοι
το πολύ για καμιά τσόντα είναι πια κατάλληλοι.

Μα για να σωθεί η Ελλάδα στους καιρούς τους ύστατους
βρείτε κάπου έναν καιάδα και γκρεμοτσακίστε τους.

Μας φλομώναν οι παππούδες με ψευτιές και φούμαρα
λες και είμαστε αλεπούδες που μασάνε κούμαρα.
Μα θα 'ρθούνε άλλα χρόνια μ' όνειρα κι οράματα,
δίχως λόγους στα μπαλκόνια κι ανθιστά προγράμματα.

Μα για να σωθεί η Ελλάδα στους καιρούς τους ύστατους
βρείτε κάπου έναν καιάδα και γκρεμοτσακίστε τους
βρείτε κάπου έναν καιάδα και γκρεμοτσακίστε τους.)

Οι επισκέπτες μας καλλιτέχνες λοιπόν μεράκλωσαν τα παιδιά, μερακλώθηκαν και οι ίδιοι από την αγάπη η οποία ξεχείλιζε από το μεράκλωμα των παιδιών, είπαν πολύ περισσότερα τραγούδια απο όσα είχαν αναγγεληθεί και όταν ο καθηγητής που τους ήξερε και τους είχε προσκαλέσει (και τον οποίον μετά ευχαριστούσαμε όσο θερμά όσο τους καλλιτέχνες) ευχαρίστησε και τους ίδιους και τα παιδιά για την υποδειγματική τους συμπεριφορά καθ' όλη την διάρκεια της συναυλίας, τους παρακάλεσε να παίξουν άλλο ένα, εκείνοι έδωσαν μια φοβερή ερμηνεία του εξής για το οποίο δεν έχουμε μεν δικό τους λινκ αλλά είναι τόσο δυνατό τραγούδι και έχει δώσει αφορμή σε τόσο εμπνευσμένες ερμηνείες του και εφαρμογές του που θα καταλάβουμε πολύ καλά περί τίνος πρόκειται και πόσα προσφέρει σαν τραγούδι...Για το πόσα προσέφεραν οι ίδιοι στο τραγούδι αυτό θα προσπαθήσουμε σε λίγο να βρούμε τρόπο να το πούμε, αλλά τώρα ας συγκεντρωθούμε στον μνημειώδη αυτό ύμνο στη ζωή:

<https://www.youtube.com/watch?v=5kYvBd2D9iI>

Εμείς που μείναμε

Στίχοι: Νίκος Γκάτσος

Μουσική: Σταύρος Ξαρχάκος

Εμείς που μείναμε

στο χόμα το σκληρό

για τους νεκρούς

θ' ανάψουμε λιβάνι

κι όταν χαθεί

μακριά το караβάνι

του χάρου του μεγάλου πεχλιβάνη,

στη μνήμη τους θα στήσουμε χορό.

Εμείς που μείναμε

θα τρώμε το πρωί

μια φέτα από του ήλιου το καρβέλι,

ένα τσαμπί σταφύλι από τ' αμπέλι

και δίχως πια του φόβου το τριβέλι,

μπροστά θα προχωράμε στη ζωή.

Εμείς που μείναμε

θα βγούμε μια βραδιά

στην ερημιά να σπείρουμε χορτάρι

και πριν για πάντα

η νύχτα να μας πάρει

θα κάνουμε τη γη προσκυνητάρι

και κούνια για τ' αγέννητα παιδιά.

<https://www.youtube.com/watch?v=WT2k1x23vyI>

<https://www.youtube.com/watch?v=4ggzsyN6WkQ>

Όταν πήγαμε να συγχαρούμε και να ευχαριστήσουμε τους καλλιτέχνες, προσωπικά χαιρέτησα δυο φορές φορές την κυρία Αργυρώ Καπαρού που τραγουδούσε γιατί έκανα δυο απόπειρες αποτυχημένες να μπορέσω να της πω κάτι που μου ερχότανε στο μυαλό και από κομπλάρισμα μη το πω λάθος και γίνει παρεξήγηση το ξέχναγα και έτσι απλώς επανέλαβα δυο φορές οτι θα κάνουμε καιρό να βρούμε τα λόγια να τους πούμε πόσο μοναδικοί ήταν: Γραπτώς είναι δυσκολότερο να μπερδέψεις τα λόγια σου, οπότε της λέω αυτό που ήθελα και μάλιστα σαν αφιέρωση για τον υπέροχο τρόπο που ερμήνευσε τα θεία τραγουδια των Γκάτσου-Ξαρχάκου:

Πριν πάνω από τριάντα χρόνια με τα δρώμενα στην Αθήνα ως «πολιτιστικής πρωτεύουσας της Ευρώπης» ο Χάρυ Κλην είχε συλλάβει το εξής σκετς: Έναν βαρύμαγκα της πιάτσας τον πηγαίνει η κοπέλα του στη Ηρώδειο κι αυτός όταν ακούει Κάρμεν λέει «Πω-πω ταλεντάρες με τέτια λαρύγγια και να τραγουδάνε εδώ στα νταμάρια! Αν κάνει και πει ένα «παντρεμένοι κι οι δυό» την έσβησε την Ρίτα» (Ρίτα Σακελλαρίου) Το επεισόδιο είναι στο 2:23 του παρακάτω λινκ:

https://www.youtube.com/watch?v=hYoTOVRNQ_Q

ΥΓ: Πριν κλείσουμε, μη ξεχάσουμε και το «Λάτιν» που λέγαμε ότι θα δούμε και θα ακούσουμε

LA UNITED FRUIT Co.

<http://www.youtube.com/watch?v=7oqlEli2PvU>

Cuando sono la trompeta, estuvo todo preparado en la tierra,

Όταν ήχησε η σάλπιγγα όλα στη γη ήταν έτοιμα

y Jehova repartió el mundo a Coca-Cola Inc., Anaconda,

και ο Θεός μοίρασε τον κόσμο στην Κόκα Κόλα ΑΕ, στην Ανακόντα

Ford Motors, y otras entidades, y otras entidades:

στη Φόρντ Μότορς και σε άλλες οντότητες

La compania Frutera Inc. se reservo la mas jugoso

Η εταιρία Φρουτερία Α.Ε. σερβιρίστηκε την πιο ζουμερή,

la costa central de mi tierra, la dulce cintura de America.

την κεντρική ακτή της χώρας μου, τη γλυκιά μέση της Αμερικής.

Bautizo de nuevo sus tierras como “Republicas Bananas”,

Ξαναβάφτισε τα εδάφη της ως «δημοκρατίες της Μπανάνας»,

y sobre los muertos dormidos sobre los heroes inquietos

και πάνω σε κοιμισμένα πτώματα, και πάνω σε ακοίμητους ήρωες,

que conquistaran la grandeza, la libertad y las banderas,

που κατέκτησαν το μεγαλείο, την ελευθερία και τις σημαίες

establecio la opera bufa, la opera bufa

ίδρυσε την όπερα παλιάτσων

enajeno los albedrios, regalo coronas de Cesar,

αλλοτρίωσε προσωπικά πεπρωμένα, δώρισε κορώνες του Καίσαρα,

desenvaino la envidia atrajo la dictadura de las moscas,

έβγαλε απ' τη θήκη του το φθόνο προσέλκυσε τη δικτατορία από (σκατό;)μυγες

moscas Trujillos, moscas Tachos, moscas Garias , moscas Martinez,

(σκατό;)μυγα Τρουχίλο, (σκατό;)μυγα Τάχο, (σκατό;)μυγα Γκαρία, (σκατό;)μυγα

Μαρτίνεζ,

moscas Ubico

(σκατό;)μυγα Ουμπίκο

moscas humedas de sangre humilde y mermelada,

(σκατό;)μυγες μουσκεμένες σε αίμα και μαρμελάδα,

moscas borrachas que zumban sobre las tumbas populares,

(σκατό;)μυγες μεθυσμένες , (σκατό;)μυγες σαν κηφήνες, πάνω στους ομαδικούς λαϊκούς τάφους,

moscas de circo, sabias moscas entendidas en tirania.

(σκατό;)μυγες τσίρκου, (σκατό;)μυγες σοφές εξασκημένες στην τυρανία.

Entre las mochas sanguinarias la Frutera desembarca,

Ανάμεσα στις αιμοδιψείς (σκατό;)μυγες η Φρουτερία ινκ. ξεμπαρκάρει,

arassando el café y las frutas, en sus barcos que deslizaron como bandejas

el tesoro

λυμαίνεται τον καφέ και τα φρούτα με τα πλοία της που εξαφανίζονται, σαν φαντάσματα σε δίσκους , τους θησαυρούς

de nuestras tierras, de nuestras tierras sumergidas.

των χωρών μας , των χωρών μας που έχουν βυθισθεί.

Mientras tanto, por los abismos azucarados de los puertos,

Εν τω μεταξύ στις ζαχαρένιες αβύσσους των λιμανιών

caian indios sepultados en el vapor de la manana:

Ινδιάνοι που καταρρέουν θάβονται με την ομίχλη του πρωϊνού:

un cuerpo rueda,

ένα σώμα κατακυλάει,

una cosa sin nombre, un numero caido,

ένα πράμα χωρίς όνομα, ένα νούμερο πεσμένο, ένα νούμερο καμένο,

un racimo de fruta muerta derramada en el pudrileo.

ένα μάτσο άψυχα φρούτα, αδειασμένο στη χωματερή.